

Sygn. akt I C 354/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2023 roku

Sąd Rejonowy w Raciborzu I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: sędzia Michał Olszewski

Protokolant: sekretarz sądowy Aleksandra Kucza

po rozpoznaniu w dniu 29 czerwca 2023 roku w Raciborzu

na rozprawie

sprawy z powództwa: A. S.

przeciwko: (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

zasądza od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki A. S. kwotę 6.850,00 (sześć tysięcy osiemset pięćdziesiąt) złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 lipca 2022 roku do dnia zapłaty,

umarza postępowanie w pozostałej części,

zasądza od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki A. S. kwotę 2.317,00 (dwa tysiące trzysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczeniu pieniężnego od dnia prawomocności wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 354/22

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 lipca 2022 roku (k. 2-6) powódka A. S. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 8.442,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 lipca 2022 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, według norm przepisanych. W uzasadnieniu powódka podniosła, że zawarła z pozwaną umowę ubezpieczenia AC samochodu z wariantem (...) Wartość 100%, gdzie strony ustaliły stałą wartość pojazdu w całym okresie ubezpieczenia w kwocie 24.571,00 zł. Ponadto powódka wskazała, że 23 maja 2022 roku jej samochód uległ uszkodzeniu. W ocenie powódki pozwana wypłaciła jej zaniżone odszkodowanie w kwocie 6.850,00 zł, błędnie przyjmując wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym w kwocie 17.721,00 zł.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 27 lipca 2022 roku, sygn. akt I Nc 845/22, referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Raciborzu uwzględnił żądanie pozwu w całości (k. 16).

W dniu 19 sierpnia 2022 roku (k. 22-23) pozwana (...) Spółka Akcyjna w W. zaskarżyła nakaz zapłaty w całości sprzeciwem, wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwana podniosła, że obliczając należne powódce odszkodowanie przyjęła zadeklarowaną w umowie ubezpieczenia wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym w wysokości 24.571,00 zł i zgodnie z treścią § 18 ust. 4 o.w.u., pomniejszyła tę wartość o kwotę 6.850,00 zł (suma czynników obniżających wycenę pojazdu z tytułu wcześniejszych nienaprawionych uszkodzeń). Pozwana wskazała, że uzyskaną w ten sposób wartość początkową pojazdu wynoszącą 17.721,00 zł pomniejszyła o wartość pozostałości, tj. o kwotę 8.967,00 zł. Dodatkowo podała, że powódce przyznane zostało odszkodowanie w wysokości 8.754,00 zł i wypłacone w kwocie 7.363,00 zł ze względu na potrącenie nieopłaconej składki ubezpieczeniowej w wysokości 1.391,00 zł. Dodała, że w okresie ubezpieczenia zostały wypłacone odszkodowania wynikające z dwóch szkód, w łącznej wysokości 21.217,00 zł, w związku z czym, powództwo przekracza sumę ubezpieczenia i jest zawyżone o 5.088,00 zł. Przyznała również, że po otrzymaniu pozwu dokonała dopłaty odszkodowania w kwocie 1.592,00 zł na rzecz powódki w związku z udokumentowaniem sprzedaży wraku pojazdu.

W piśmie z dnia 27 października 2022 roku powódka cofnęła powództwo w zakresie kwoty 1.592,00 zł ze zrzeczeniem się roszczenia w tym zakresie i wniosła o umorzenie postępowania w tej części i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych. Wskazała, że pozwana w toku sprawy zapłaciła na jej rzecz kwotę 1.592,00 zł z tytułu różnicy pomiędzy kwotą oferowaną powódce za pozostałości pojazdu (8.967,00 zł) a sumą faktycznie uzyskaną za sprzedaż przez powódkę wraku pojazdu (7.375,00 zł) w związku z tym powódka zaliczyła otrzymaną kwotę na poczet części należności głównej dochodzonej w niniejszej sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 października 2021 roku A. S. i (...) Spółka Akcyjna w W. zawarli umowę ubezpieczenia AC samochodu marki S. model Forester 08-13, o numerze rejestracyjnym (...), na okres od dnia 29 października 2021 roku do dnia 28 października 2022 roku, potwierdzoną polisą o nr (...). W umowie strony ustaliły wartość pojazdu na kwotę 24.571,00 zł, określiły łączną wysokość składki na kwotę 4.489,00 zł, a także uzgodniły, że umowa jest zawarta z zastosowaniem opcji (...) Wartość 100%.

W § 9 ust. 1 pkt 1 o.w.u. przyjęto, że za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej umowa AC może zostać zawarta z zastosowaniem opcji (...) Wartość 100% zapewniającej zachowanie wartości pojazdu ustalonej na dzień zawarcia umowy AC, bez uwzględnienia naturalnej utraty wartości rynkowej pojazdu pod warunkiem, że do jej ustalenia ubezpieczający podał zgodne ze stanem faktycznym informacje o pojeździe, o które (...) pytał przy zawarciu umowy AC; jeżeli informacje te nie były zgodne ze stanem faktycznym, za wartość pojazdu uważa się wartość pojazdu właściwą na dzień zawarcia umowy AC zgodnie ze stanem faktycznym; wartości tej nie stosuje się w celu ustalenia, czy zachodzi przypadek szkody całkowitej.

W § 18 ust. 1 o.w.u. ustalono, że w celu ustalenia, czy zachodzi przypadek szkody całkowitej, wartość pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania porównuje się do kosztów naprawy pojazdu ustalonych według zasad określonych w ust. 2. W § 18 ust. 4 o.w.u. zawarto zapis, że w razie powstania szkody całkowitej wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania pomniejszonej o wartość rynkową jego pozostałości, a w przypadku zastosowania opcji (...) Wartość 100% – w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu na dzień zawarcia umowy AC pomniejszonej o wartość rynkową jego pozostałości, o ile w czasie trwania umowy AC nie nastąpiła zmiana stanu technicznego pojazdu w odniesieniu do stanu z dnia zawarcia umowy AC. Za zmianę stanu technicznego uważa się powstałe w okresie ubezpieczenia i nienaprawione uszkodzenia, nietechnologiczną naprawę lub zdekompletowanie pojazdu. Jeżeli taka zmiana nastąpiła, (...) określa odszkodowanie w oparciu o wartość pojazdu uwzględniającą tę zmianę, ustaloną na dzień zawarcia umowy AC. Wartość rynkowa pozostałości pojazdu jest ustalana indywidualnie, w zależności od rozmiaru uszkodzeń i stopnia zużycia eksploatacyjnego pojazdu lub jego części (zespołów).

W § 3 pkt 58a o.w.u. przyjęto, że w rozumieniu OWU użyte niżej określenia oznaczają: suma ubezpieczenia w AC, PAS, (...) określona w umowie AC, PAS, (...), kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności (...) na wszystkie wypadki ubezpieczeniowe, które zaszły w okresie ubezpieczenia.

W § 81 ust. 1 o.w.u. wskazano, że z zastrzeżeniem ust. 2, ochrona ubezpieczeniowa wygasa w AC i (...) z dniem wypłaty odszkodowania za szkodę polegającą na całkowitym zniszczeniu lub utracie pojazdu. Z kolei § 81 ust. 2 o.w.u., stanowi, że w ZK ochrona ubezpieczeniowa wygasa w przypadkach określonych przepisami prawa polskiego dla wygaśnięcia ochrony w umowie OC dotyczącej tego samego pojazdu, z wyjątkiem przypadku upływu okresu, na który została zawarta umowa OC dotycząca tego samego pojazdu.

Dowody:

- polisa ubezpieczeń komunikacyjnych - k. 25,
- ogólne warunki ubezpieczeń komunikacyjnych (...) - k. 60-79.

W dniu 6 grudnia 2021 roku uszkodzeniu uległ samochód A. S. marki S. (...), nr rej (...). Tego samego dnia B. S. zgłosił (...) Spółce Akcyjnej w W. szkodę zaistniałą w opisanym wyżej pojeździe. (...) Spółka Akcyjna w W. z tytułu całkowitej szkody w pojeździe wypłaciła A. S. odszkodowanie w kwocie 8.300,00 zł, a następnie dodatkowo 2.571,00 zł na rzecz upoważnionego- (...) Serwis (...).

Bezsporne

Po pierwszej szkodzie, mającej miejsce w grudniu 2021 roku, B. S., który z zawodu jest mechanikiem samochodowym, samodzielnie dokonał naprawy wszelkich uszkodzeń w pojeździe marki S. (...).

Dowód:

- zeznania świadka B. S. - k. 118.

W związku z powyższym zdarzeniem i wypłatą odszkodowania wygasła w AC ochrona ubezpieczeniowa pojazdu S. (...), nr rej (...), będącego własnością A. S.. Po dokonaniu naprawy pojazdu, w dniu 12 marca 2022 roku A. S. i (...) Spółka Akcyjna w W. ponownie zawarli umowę ubezpieczenia (...) samochodu marki S. model Forester 08-13, o numerze rejestracyjnym (...), na okres od dnia 12 marca 2022 roku do dnia 28 października 2022 roku. Polisie ubezpieczeniowej nadano ten sam numer- (...). W umowie strony ustaliły wartość pojazdu na kwotę 24.571,00 zł, określiły łączną wysokość składki na kwotę 5.301,00 zł, a także uzgodnili, że umowa jest zawarta z zastosowaniem opcji (...) Wartość 100%.

Dowody:

- polisa ubezpieczeń komunikacyjnych - k. 40-41,
- ogólne warunki ubezpieczeń komunikacyjnych (...) - k. 76.

W dniu 23 maja 2022 roku ponownie uszkodzeniu uległ samochód S. (...), nr rej (...). W dniu 24 maja 2022 roku, B. S. zgłosił (...) Spółce Akcyjnej w W. szkodę zaistniałą w powyższym samochodzie. (...) Spółka Akcyjna w W. wypłaciła A. S. odszkodowanie w kwocie 7.363,00 zł. Na wysokość odszkodowania składała się kwota 8.754,00 zł tytułem szkody całkowitej (...) w pojeździe, pomniejszona o kwotę 1.391,00 zł z tytułu nieopłaconej składki polisy nr (...).

Bezsporne

W dniu 18 sierpnia 2022 roku (...) Spółka Akcyjna w W. dodatkowo przekazał do wypłaty A. S. odszkodowanie w kwocie 1.592,00 złotych z tytułu szkody całkowitej (...).

Dowód:

- pismo z dnia 18 sierpnia 2022 roku - k. 53.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów. Część stanu faktycznego pozostawała pomiędzy stronami bezsporna, a zatem zgodnie z art. 229 k.p.c. nie wymaga dowodu.

Sąd Rejonowy na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. pominął zawnioskowany przez powódkę dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki motoryzacyjnej i wyceny wartości na okoliczność ustalenia wartości szkody w pojeździe, wartości pozostałości pojazdu oraz wyliczenia kosztów naprawy pojazdu, celem ustalenia, czy w sprawie zachodzi szkoda całkowita, albowiem okoliczności te nie były istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Mając na uwadze ustalony w sprawie stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał powództwo za uzasadnione. Dochodząc do powyższej konstatacji Sąd Rejonowy kierował się następującą wykładnią przepisów prawa.

Zgodnie z art. 805 § 1 i 2 pkt 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym - określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Poza sporem pozostawało, że w dniu 23 maja 2022 roku samochód powódki uległ przewidzianemu w umowie wypadkowi, który uzasadniał wypłatę odszkodowania. Nie sposób jednak zgodzić się z przedstawionym przez pozwaną sposobem wyliczenia należnego powódce odszkodowania. Powódka realizuje swoje roszczenie z ubezpieczenia (...). Powódka za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej wykupiła ubezpieczenie AC z zastosowaniem opcji (...) Wartość 100%, która zgodnie z zapisem § 9 ust. 1 pkt 1 o.w.u. zapewnia zachowanie wartości pojazdu ustalonej na dzień zawarcia umowy AC, bez uwzględnienia naturalnej utraty wartości rynkowej pojazdu. We wspomnianym przepisie zastrzeżono jeden wyjątek przewidujący, że wartości tej nie stosuje się w celu ustalenia, czy zachodzi przypadek szkody całkowitej. Samo o.w.u. w § 18 ust. 4 w sposób jednoznaczny przesądza, że w razie powstania szkody całkowitej w przypadku zastosowania opcji (...) Wartość 100% wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu na dzień zawarcia umowy AC pomniejszonej o wartość rynkową jego pozostałości, o ile w czasie trwania umowy AC nie nastąpiła zmiana stanu technicznego pojazdu w odniesieniu do stanu z dnia zawarcia umowy AC. Należy podkreślić, że zgodnie z zapisem § 81 ust. 1 pkt 2 o.w.u., ochrona ubezpieczeniowa samochodu powódki wygasła w AC z dniem wypłaty odszkodowania za szkodę polegającą na całkowitym zniszczeniu pojazdu. Po dokonaniu naprawy pojazdu powódki, po zdarzeniu mającym miejsce w dniu 6 grudnia 2021 roku, samochód został przez nią naprawiony i doubezpieczony za zapłatą dodatkowej składki w kwocie 812,00 zł, a wartość pojazdu ponownie określono na kwotę 24.571,00 zł, co oznacza, że suma ubezpieczenia, przy stałej wartości pojazdu, ponownie wyniosła 24.571,00 zł. Ochrona ubezpieczeniowa obowiązywała jednak od dnia 12 marca 2022 roku. Zdaniem Sądu Rejonowego nie znajduje uzasadnienia obniżenie przez pozwaną wyceny pojazdu powódki o kwotę 6.850,00 zł z tytułu wcześniejszych, rzekomo nienaprawionych uszkodzeń pojazdu. Całkowitym nieporozumieniem jest więc powoływanie się przez pozwaną na sposób ustalenia wysokości odszkodowania w przypadku szkody całkowitej określony w § 18 ust. 4 o.w.u., bowiem pojazd powódki powtórnie został ubezpieczony, a jego wartość została określona w tej samej wysokości, która obowiązywała przy zawieraniu pierwotnej umowy.

Co istotne, od dnia 12 marca 2022 roku suma ubezpieczeniowa ponownie wynosiła 24.571,00 zł, dlatego jako niezasadne jawi się stwierdzenie pozwanej, że powództwo przekracza sumę ubezpieczenia, gdyż w okresie ubezpieczenia zostały wypłacone powódce odszkodowania wynikające z dwóch szkód, w łącznej wysokości 21.217,00 zł.

W ocenie Sądu, nawet przy przyjęciu, że od dnia 12 marca 2022 roku nastąpiła kontynuacja umowy ubezpieczenia zawartej na okres od dnia 29 października 2021 roku do dnia 28 października 2022 roku, potwierdzonej polisą o numerze (...), a także przy uznaniu, iż § 18 ust. 4 o.w.u. mógłby znaleźć zastosowanie w niniejszej sprawie, to kwoty, o które zdaniem pozwanej powinno zostać obniżone należne powódce odszkodowanie z tytułu wcześniejszych nienaprawionych uszkodzeń w pojedzie nie zostały w żaden sposób wykazane. Warto również zwrócić uwagę, że pozwana nie złożyła wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego, który dokonałby wyliczenia poszczególnych kwot.

Reasumując wysokość odszkodowania należna powódce powinna być obliczona jako różnica wartości pojazdu na dzień zawarcia umowy AC, którą strony umowy określiły na kwotę 24.571,00 zł oraz wartości pozostałości, która w sprawie była bezsporna i wynosiła 8.967,00 zł. Wypłacając odszkodowanie w kwocie 10.346,00 złotych pozwana pozostawała w zwłoce z zapłatą kwoty 6.850,00 złotych (wartość pojazdu 24.571,00 zł. minus wypłacone przez pozwaną odszkodowanie 10.346,00 zł., minus kwota uzyskana przez powódkę ze sprzedaży pozostałości pojazdu 7.375,00 zł.).

Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy, na podstawie art. 805 § 1 i 2 pkt 1 k.c. w związku z umową ubezpieczenia (...) z dnia 12 marca 2022 roku, zasądził od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki A. S. kwotę 6.850,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 lipca 2022 roku do dnia zapłaty. Odsetki ustawowe uzasadniał art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. § 100 ust. 1 o.w.u. w związku z zawiadomieniem o wypadku ubezpieczeniowym z dnia 23 maja 2022 roku.

Zgodnie z treścią art. 355 k.p.c., Sąd umorzy postępowanie, jeżeli powód ze skutkiem prawnym cofnął pozew, strony zawarły ugodę lub została zatwierdzona uгода zawarta przed mediatorem albo z innych przyczyn wydanie wyroku stało się zbędne lub niedopuszczalne. Z kolei według art. 203 § 1 k.p.c., pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Powódka cofnęła powództwo w zakresie kwoty 1.592,00 zł ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie odszkodowania, gdyż powyższa kwota została jej wypłacona przez pozwaną na etapie postępowania sądowego. W związku z powyższym, Sąd w punkcie II wyroku umorzył postępowanie w pozostałej części.

Orzeczenie w przedmiecie zwrotu kosztów procesu uzasadniał art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 109 § 1 i 2 k.p.c. Według art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Niezbędne koszty procesu powódki wyniosły 2.317,00 zł, w tym: 17,00 zł tytułem opłat skarbowej od pełnomocnictwa, 500,00 zł tytułem opłaty od pozwu oraz 1.800,00 zł tytułem wynagrodzenia adwokata (§ 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie <t. j.: Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800 z późn. zm.>). Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.317,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia prawomocności wyroku do dnia zapłaty.

Niniejsze pismo nie wymaga podpisu na podstawie § 100a ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych jako właściwie zatwierdzone w sądowym systemie teleinformatycznym.